

Opiskeluhoitosuunnitelma
Teuvan kunnan perus- ja lukio-opetus
Lukuvuosi 2019-2020

2019

SISÄLLYS

1 JOHDANTO.....	3
2 KÄSITTEET	3
3 OPISKELUHUOLLON TARKOITUS JA TAVOITE	4
4 OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMA, SEURANTA, ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN.....	4
5 OPISKELUHUOLLON PALVELUT TEUVALLA	6
5.1 Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto.....	7
5.2 Kuraattoripalvelut	9
5.3 Psykologin palvelut.....	10
6 OPISKELUHUOLTOREKISTERI JA TIETOJEN TALLETTAMINEN	11
7 TIETOJEN LUOVUTTAMINEN JA SALASSAPITO.....	13
8 OPISKELUHUOLTO KÄYTÄNNÖSSÄ	14
8.1 Yhteisöllinen opiskeluhoito	16
8.1.1 Koulukohtainen yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä	16
8.1.2 Laajennettu opiskeluhoitoryhmä	17
8.2 Yksilöllinen opiskeluhoitotyö	18
9 YHTEISTYÖ OPPILAAN OHJAUKSESSA, KOULUTUKSEN SIIRTYMÄVAIHEISSA JA JATKO-OPINTOJEN SUUNNITTELUSSA TEUVALLA,.....	20
10 MUUT ASIAT	22

1 JOHDANTO

Opiskeluhuollosta on tullut tärkeä osa koulun perustoimintaa lapsen ja nuorten kehitysympäristön ja koulun toimintaympäristön muuttuessa. Opiskeluhuolto on perusopetuksen lakisääteistä toimintaa, joka on kuvattu opetussuunnitelman perusteissa. Opiskeluhuollon monialaista yhteistyötä määrittelee oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013), johon on koottu oppilas- ja opiskelijahuoltoa käsittelevät säädökset. Opiskeluhuoltoon sisältyy opetuksen järjestäjän hyväksymä opetussuunnitelman mukainen opiskeluhuolto sekä terveydenhuoltolaissa määritelty kouluterveydenhuolto sekä lastensuojelulaissa määritelty koulunkäynnin tukeminen. Tässä suunnitelmassa kuvataan opiskeluhuollon käytänteet Teuvan perusopetuksessa ja lukiossa.

2 KÄSITTEET

Tässä opiskeluhuoltosuunnitelmassa käytettäviä käsitteitä:

Opiskeluhuolto: Opiskelijan hyvän oppimisen, psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa oppilaitosyhteisössä.

Oppilas: Perusopetuslaissa (628/1998) tarkoitettu oppilas sekä lukiolaissa (629/1998) ja ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (630/1998) tarkoitettu opiskelija

Koulu: Teuvan kunnan oppilaitokset (Teuvan lukio, Teuvan yhtenäiskoulu, Äystön koulu ja Perälän koulu).

3 OPISKELUHUOLLON TARKOITUS JA TAVOITE

Opiskeluhuollon tarkoituksena on edistää oppilaiden ja opiskelijoiden oppimista, terveyttä, hyvinvointia sekä lisätä oppilaiden ja huoltajien osallisuutta sen järjestämisessä. Opiskeluhuollon tavoitteena on oppimisen esteiden, oppimisvaikeuksien sekä koulunkäyntiin liittyvien muiden ongelmien ehkäiseminen, tunnistaminen, lieventäminen ja poistaminen mahdollisimman varhain.

Opiskeluhuoltoon sisältyy myös kouluyhteisön ja opiskeluympäristön hyvinvoinnin, terveellisuuden, turvallisuuden, esteettömyyden ja yhteisöllisen toiminnan sekä kodin ja koulun välisen yhteistyön turvaaminen ja edistäminen eli yhteisöllinen opiskeluhuolto.

Opiskeluhuolto on kokonaisvaltaista ja ensisijaisesti hyvinvointia lisäävää ja ennaltaehkäisevää toimintaa. Opetussuunnitelman mukainen opiskeluhuolto kuuluu kaikille oppilaille ja sen toteutumisesta vastaavat kaikki koulun aikuiset alla olevan opiskeluhuollon suunnitelman mukaisesti yhteistyössä oppilaiden, perheiden ja yhteistyökumppanien kanssa.

4 OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMA, SEURANTA, ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN

Teuvan kunnan kaikille kouluille on laadittu yksi yhteinen opiskeluhuoltosuunnitelma. Sitä päivitetään vähintään kerran lukuvuodessa. Suunnitelma laaditaan yhteistyössä koulun henkilöstön, opiskeluhuollon toimijoiden, oppilaiden/opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Koulujen henkilöstö, oppilaat/opiskelijat, oppilaskunta/opiskelijakunta ja huoltajat osallistetaan opiskeluhuollon suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin.

Yhteisöllisen ja yksilöllisen opiskeluhuollon periaatteista ja menettelytavoista tiedotetaan oppilaita/opiskelijoita, huoltajia ja yhteistyötahoja. Suunnitelmaa laadittaes-

sa sovitaan koulukohtaisista menettelytavoista, joilla koulun henkilöstö, oppilaat/opiskelijat ja huoltajat ja tarvittavilta osin yhteistyötahot perehdytetään suunnitelmaan. Opiskeluhoitosuunnitelma on nähtävillä koulujen nettisivuilla.

Opiskeluhoollon suunnitelmassa hyödynnetään monipuolisesti tietoa kouluyhteisön kokonaistilanteesta ja hyvinvoinnista, pedagogisen tuen toteuttamisesta, opiskeluhoollon ja opiskeluhoaltopalveluiden toimivuudesta sekä palvelutarpeista. Arvioinnissa hyödynnetään koulukohtaisia arviointituloksia, kouluterveyskyselyjä, laajojen terveystarkastusten yhteenvetoja, terveydellisten olojen tarkastuksia ja muuta koulukohtaisesti säännöllisesti koottavaa tietoa. Oppilaiden ja huoltajien, pedagogisen tuen tiimin ja muun henkilöstön, opiskeluhoollon ammattihenkilöiden sekä keskeisten yhteistyökumppaneiden näkemykset ja arviot ovat tärkeä osa suunnitelman laatimista.

Opiskeluhoollon suunnitelmaa ohjaa myös lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, jonka lastensuojelulaki (417/2007, §12) velvoittaa kuntia laatimaan. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman avulla ohjataan, johdetaan ja kehitetään lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi-

työtä kunnassa. Teuvalla opiskeluhoollon ohjausryhmään kuuluvat sivistysjohtaja, koulujen rehtorit, terveydenhoitaja, kuraattori, vastaava kuraattori, psykologi sekä erityisopetuksen kehittäjäopettaja. Ohjausryhmä kokoontuu lukuvuosittain syys- ja helmikuussa. Ryhmä suunnittelee, kehittää ja arvioi opiskeluhoaltopalveluita sekä valvoo suunnitelman toteuttamista. Ohjausryhmä vastaa opiskeluhoollon osuuden kirjaamisesta hyvinvointisuunnitelmaan.

Hyvinvointisuunnitelmaan kirjataan:

- opiskeluhuollon tavoitteet ja paikallisen toteuttamistavan keskeiset periaatteet;
- arvio opiskeluhuollon kokonaistarpeesta, käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista ja avustajapalveluista sekä tuki- ja erityisopetuksesta;
- toimet, joilla vahvistetaan yhteisöllistä opiskeluhoitoa ja opiskelijoiden varhaista tukea;
- tiedot suunnitelman toteuttamisesta, seurannasta sekä opiskeluhuollon laadunarvioinnista.

5 OPISKELUHUOLLON PALVELUT TEUVALLA

Opiskeluhuollon toiminta ja palvelut Teuvalla järjestetään niin, että opiskeluhoollosta muodostuu oppilaalle yhtenäinen jatkumo varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Kuntatason suunnittelulla huolehditaan, että opiskeluhoito ja kunnan muut lasten ja nuorten palvelut muodostavat toimivan kokonaisuuden sekä turvataan opiskeluhoitopalveluiden yhdenvertainen saatavuus ja laatu. Kehittämistyössä ja arvioinnissa huolehditaan, että opiskeluhoitotyö painottuu hyvinvointia lisäävään ja ennaltaehkäisevään yhteisölliseen työhön sekä toisaalta laadukkaisiin peruspalveluihin.

Opiskeluhuollon kokonaisuus pitää sisällään yhteisöllisen ja yksilöllisen opiskeluhuollon. Opiskeluhuollon palveluilla tarkoitetaan koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluja, opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalveluja, monialaista yksilökohtaista opiskeluhoitoa ja tiettyjä koulutuksen järjestäjän järjestämiä sosiaali- ja terveyspalveluja. Oppilaalle/opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhuollon psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä sen jälkeen kun oppilas/opiskelija on tätä pyytänyt.

Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, §15). Oppilaalle/opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus saada arkipäivisin virka-aikana välittömästi yhteys opiskeluterveydenhuoltoon. Hoidon tarpeen arviointi ja hoidon tarpeen arvioinnin yhteydessä lääketieteellisesti tai hammaslääketieteellisesti tarpeelliseksi todettu hoito on järjestettävä terveydenhuoltolain 51 §:n mukaisesti. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, §17). Opiskeluhuollon palvelut ovat lakisääteisiä (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013) ja niiden järjestämisestä vastaa koulutuksen järjestäjä yhdessä sijaintikunnan kanssa. Oppilailla/opiskelijoilla on subjektiivinen oikeus edellä mainittuihin opiskeluhuollon palveluihin (perusopetuslaki 31a§, Finlex). Oppilaalla on oikeus opiskeluhuollon palveluihin myös ilman huoltajan suostumusta ja tämän tietämättä. Terveystoimittaja, koululääkäri, kuraattori ja psykologi ovat vaitiolovelvollisia, yhteydenpito kotiin tapahtuu ensisijaisesti oppilaan luvalla.

5.1 Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto

Oppilas on kouluterveydenhuollon palvelujen piirissä perusopetuksen ajan. Lukiossa tai muissa terveydenhuoltolain (17§, 1326/2010) määrittelemissä oppilaitoksissa opiskelevat ovat oikeutettuja opiskeluterveydenhuoltoon. Suupohjan liikelaitoskuntayhtymä vastaa Teuvalla koulujen terveystoimittaja-, psykologi ja lääkäripalveluista ja niiden sijoittelusta.

Kouluterveydenhuollon palveluja antavat kouluterveydenhoitaja ja -lääkäri. Oppilaan hyvinvointia ja fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista terveydentilaa ja toimintakykyä seurataan ja tuetaan opintojen aikana koko ikäluokan kattavissa määräaikaissä terveystarkastuksissa vuosittain.

Kouluterveydenhuollossa pyritään löytämään oppilaan terveyttä ja hyvinvointia uhkaavat tekijät sekä tunnistamaan kunkin oppilaan yksilölliset terveyden edistämisen tarpeet. Toiminnalla tuetaan myös pitkäaikaisesti sairaan oppilaan omahoitoa. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tehtävä on yhdessä muiden

toimijoiden kanssa järjestää riittävä tuki sekä ohjata opiskelijat tarvittaessa jatkohoitoon ja/tai tutkimuksiin.

Ensimmäisen, viidennen ja kahdeksannen luokan oppilaille toteutetaan laaja terveystarkastus, johon kuuluu myös lääkärintarkastus. Huoltajat kutsutaan aina mukaan laajoihin tarkastuksiin. Huoltajan ja 15 vuotta täyttäneen oppilaan kirjallisella suostumuksella 8. luokan laajaan terveystarkastukseen sisältyy myös opettajan arvio oppilaan selviytymisestä ja hyvinvoinnista koulussa. Teuvalla huoltajat kutsutaan jo 7. luokalla tarkastukseen osana 8. luokan laajaa terveystarkastusta. Oppilaan/opiskelijan terveystiedot ovat luottamuksellisia ja ne kirjataan sähköiseen potilastietojärjestelmään. Laajoista terveystarkastuksista kootaan luokka-asteittain yhteenvedot sovittujen tietojen osalta yhteisöllisen opiskeluhuoltotyön tueksi. Yhteenvedot laaditaan niin, ettei yksittäisen oppilaan/opiskelijan vastauksia voida yhteenvedosta tunnistaa.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluihin kuuluu myös oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin sekä opiskeluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden edistäminen ja seuranta. Terveystenhoitaja on yhteisöllisen opiskeluhuoltoryhmän jäsen.

Terveystenhoitajan työtehtäviin edellä mainittujen lisäksi voi kuulua vanhempien ja huoltajien hyvinvoinnin ja kasvatustyön tukeminen, oppilaan/opiskelijan psykososiaalinen tukeminen (keskustelut, toiminnalliset menetelmät, ohjaus ja neuvonta) sekä työskentely luokkien ja oppilas/opiskelijaryhmien kanssa.

5.2 Kuraattoripalvelut

Koulukuraattori on osa koulun moniammattillista opiskeluhoitoa. Koulukuraattori on ehkäisevään lastensuojelutyöhön erikoistunut koulun sosiaalialan ammattilainen. Koulukuraattorityön tavoitteena on oppilaiden/opiskelijoiden hyvinvoinnin, myönteisen kokonaiskehityksen ja koulunkäynnin tukeminen sekä hyvinvoinnin edistäminen kouluyhteisössä sosiaalityön keinoin. Kuraattori keskustelee luottamuksellisesti oppilaiden/opiskelijoiden kanssa ja tekee tarpeen mukaan yhteistyötä vanhempien, opettajien, viranomaisten ja muiden oppilaan/opiskelijan elämään vaikuttavien tahojen kanssa. Koulukuraattorityö on määritelty oppilas- ja opiskeluhoitolaisissa (§3, §15 ja §16, 1287/2013).

Kunnan tulee järjestää koulukuraattoripalveluita, jotka antavat kunnan perusopetuslaissa tarkoitetun esi-, perus- ja lisäopetuksen sekä valmistavan opetuksen oppilaille riittävän tuen ja ohjauksen koulunkäyntiin ja oppilaiden kehitykseen liittyvien sosiaalisten ja psyykkisten vaikeuksien ehkäisemiseksi ja poistamiseksi. Teuvan hyvinvointipalvelut vastaa perusopetuksen ja lukion koulukuraattoritoiminnasta ja kuraattorin sijoittelusta lukuvuosittain. Teuvalla toimii tällä hetkellä yksi koulukuraattori viitenä päivänä viikossa. Koulukuraattori tekee lukuvuosittain työjärjestyksen, jonka mukaan hän työskentelee nimetyillä kouluilla

Kuraattorin työnkuvaan kuuluu oppilaan/opiskelijan elämänhallinnan tukeminen (keskustelut, toiminnalliset menetelmät, ohjaus ja neuvonta), yhteistyö huoltajien ja perheiden kanssa, sosiaaliset selvitykset ja arvioinnit, jatkotutkimuksiin ohjaaminen, työskentely luokkien ja oppilas/opiskeluryhmien kanssa (ryhmyttäminen, teematunnit) sekä moniammatillinen yhteistyö opiskeluhoitoloissa.

5.3 Psykologin palvelut

Oppilaalla on oikeus saada koulun antamia tukitoimia oppimisen tueksi ilman psykologin tutkimuksia. Jos oppilaalla on tukitoimista huolimatta suuria vaikeuksia oppimisen ja koulun käynnin kanssa, voidaan lapsi ohjata psykologin tutkimuksiin. Psykologityö koulussa on määritelty lain samoissa kohdissa kuin kuraattoripalvelut. Opiskeluhuollon psykologinpalvelut ovat ensisijaisesti ennaltaehkäisevää toimintaa jolla tuetaan sekä koulu- ja opiskeluyhteisön hyvinvointia, että yksittäisen oppilaan oppimista, hyvinvointia sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia. Teuvan koulut käyttävät Kauhajoen perheneuvolan psykologipalveluja sekä Teuvan terveyskeskuspsykologin palveluja. Psykologin käynnit ovat vapaaehtoisia ja luottamuksellisia.

Perheneuvolan psykologi on Teuvalla yhden päivän viikossa yhdessä perheneuvolan sosiaalityöntekijän kanssa. He usein työskentelevät työparina. Perheneuvolan työpari antaa puhelinkonsultaatiota koulun henkilökunnalle, vastaa lasten ja nuorten tutkimuksista ja tukikäynneistä ja antaa vanhemmuuteen tukea. Perheneuvolaan voi olla yhteydessä kun:

- on huolta lapsen kehityksestä, käyttäytymisestä tai tunne-elämään liittyvistä asioista
- vanhempi haluaa keskustella lapsen kasvatuksesta tai vanhemmuudesta
- lapsella on vaikeuksia päivähoidossa, koulussa tai kavereiden kanssa
- perhe-elämässä tai parisuhteessa on pulmia
- perheessä harkitaan avioeroa tai perheenjäsenet tarvitsevat tukea erosta selviytymiseen.

Terveyskeskuspsykologi työskentelee kahtena päivänä viikossa koululla ja sovittaessa vastaanottoja järjestetään terveyskeskuksessa. Terveyskeskuspsykologilla on ennalta varattavia puhelinaikoja, joita voi varata LLKY:n vastaanoton numerosta tai jättää terveyskeskuspsykologin puhelimeen soittopyyntö. Puhelinajat ovat tarkoitettu oppilaalle, oppilaan huoltajalle ja koulun henkilökunnalle. Terveyskeskuspsykologin työnkuvaan kuuluvat konsultaatituki, moniammatillinen yhteistyö oppilasasioissa, yksilö- ja perhekäynnit, ryhmien järjestäminen, identiteettikysymykset, mieli-

alakysymykset ja tunne-elämän tutkimusarvio. Terveyskeskuspsykologi tukee ja ohjaa oppilasta yksilöllisesti tunne-elämän kehityksessä, sosiaalisessa vuorovaikutuksessa, oppimisessa sekä on tukena oppilaan kohtaamisissa muutoksissa. Terveyskeskuspsykologin kanssa voi pohtia esimerkiksi itselle tärkeitä asioita, seksuaalisuutta, vaikeita tilanteita, ahdistuneisuutta ja masennusta.

Yläkoulun ja lukion terveystieteiden psykologin vastaanotolle pääsee, kun yläkoulun tai lukion oppilas haluaa varata ajan käynnille. Terveystieteiden psykologisiin voivat olla yhteydessä myös esimerkiksi yläkoulu- ja lukio-oppilaan huoltaja, opettaja, kuraattori tai terveydenhoitaja ja tarvittaessa sovitaan tapaaminen. Terveystieteiden psykologi voi ohjata muun palvelun ja hoidon piiriin tai tutkimuksiin.

6 OPISKELUHUOLTOKERTOMUS JA TIETOJEN TALLETTAMINEN

Oppilas- ja opiskeluhuoltolaki (§21-23, 1287/2013) velvoittaa kirjaamaan opiskeluhuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi tarpeelliset tiedot opiskeluhuollon kertomuksiin. Näitä tietoja ovat esim. toteutuneet tai suunnitellut opiskeluhuollon mukaiset yksilölliset tukitoimet. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon henkilöstö sekä kuraattori ja psykologi kirjaavat oppilaiden yksilötapaamiset omien ohjeidensa mukaisesti (laki potilaan asemasta ja oikeuksista §12, 785/1992 sekä laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 812/2000).

Opiskeluhuoltokertomus

Opiskeluhuoltokertomus laaditaan jatkuvaan muotoon aikajärjestyksessä eteneväksi ja siihen kirjataan seuraavat tiedot:

- 1) nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen tai muutoin vajaa-
valtaisen opiskelijan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot;
- 2) asian aihe ja vireillepanija;

- 3) opiskelijan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet;
- 4) tiedot asian käsittelystä opiskeluhuoltoryhmän kokouksessa, kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa, kokouksessa tehdyt päätökset, päätösten toteuttamissuunnitelma sekä toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot;
- 5) toteutetut toimenpiteet;
- 6) kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa.

(Oppilas- ja opiskeluhuoltolaki §20, 1287/2013)

Jos sivulliselle annetaan opiskeluhuoltokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä, mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu. Teuvan kouluissa opiskeluhuollon rekisterinä toimii Wilma-ohjelman muistiot, jossa lukuoikeus muistioon määritellään muistiota tehdessä.

Opiskeluhuollon rekisterit

Koulutuksen järjestäjä ylläpitää rekisterinpitäjänä monialaisen yksilökohtaisen opiskeluhuollon rekisteriä (*opiskeluhuoltorekisteri*). Rekisteriin tallennetaan oppilaitoksen toteuttamassa monialaisessa yksilökohtaisessa opiskeluhuollossa laadittavat opiskeluhuoltokertomukset sekä muut siihen liittyvissä tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä opiskelijaa koskevat asiakirjat. Rekisterinpitäjän on nimettävä rekisterille vastuuhenkilö. Vastuuhenkilö määrittelee tapauskohtaisesti käyttöoikeudet sanottuun rekisteriin tallennettaviin tietoihin.

Jos koulutuksen järjestäjä toimii opiskeluhuollon potilasrekisterin tai opiskeluhuollon kuraattorin asiakasrekisterin rekisterinpitäjänä, sen on nimettävä kyseisen alan ammattihenkilö vastuuhenkilöksi huolehtimaan sanottuun toimintaan liittyvien tietojen rekisterinpidosta. Tässä ja 1 momentissa tarkoitettu vastuuhenkilö päättää myös vastaamaansa rekisteriin sisältyvien tietojen luovuttamisesta tilanteissa, joissa

niitä pyytävällä on lakiin perustuva oikeus tiedon saantiin. Koulutuksen järjestäjä ei saa käyttää tässä pykälässä tarkoitettuun rekisteriin sisältyviä tietoja muuhun tarkoitukseen kuin kyseisen yksilökohtaisen opiskeluhoollon palvelun järjestämiseen ja toteuttamiseen, ellei laissa muuta säädetä.

7 TIETOJEN LUOVUTTAMINEN JA SALASSAPITO

Tietojen siirto

Jos opiskelija siirtyy toisen koulutuksen järjestäjän koulutukseen, aikaisemman koulutuksen järjestäjän on pyydettävä opiskelijan taikka hänen huoltajansa tai muun laillisen edustajansa suostumus siihen, että uudelle koulutuksen järjestäjälle voidaan siirtää opiskeluhoollon asiakasrekisteristä sellaiset salassa pidettävät tiedot, jotka ovat tarpeellisia opiskeluhoollon jatkuvuuden kannalta.

Salassapito

Opiskeluhooltorekisteriin tallennetut tiedot, jotka koskevat yksittäistä opiskelijaa taikka muuta yksityistä henkilöä, ovat salassa pidettäviä. Oppilaitoksen henkilöstö, opiskeluhooltopalveluja toteuttavat sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöt taikka niiden toimeksiannosta tai muutoin niiden lukuun opiskeluhoollon toimenpiteisiin osallistuvat ammattihenkilöt, opetusharjoittelua suorittavat ja muut opetuksen tai yksilökohtaisen opiskeluhoollon toteutukseen osallistuvat henkilöt taikka opetuksen ja koulutuksen järjestämisestä vastaavien toimielinten jäsenet eivät saa antaa sivullisille yksilökohtaisen opiskeluhoollon asiakirjoihin sisältyviä tai muuten tietoonsa saamia yksittäistä opiskelijaa koskevia salassa pidettäviä tietoja, jos siihen ei ole:

- 1) asianomaisen henkilön tai, ellei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen laillisen edustajansa kirjallista, yksilöityä suostumusta; taikka

2) tiedon luovuttamiseen oikeuttavaa lain säännöstä (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 22§).

Opiskelijan yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä opiskeluhuollosta vastaavalle viranomaiselle sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 23§).

Opiskeluhuollon tuki kurinpitorangaistuksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä oppilaalle, joka on erotettu määräajaksi tai jolta on evätty opetus jäljellä olevan oppitunnin tai työpäivän ajaksi, tulee opetuksen järjestäjän järjestää tarvittava opiskeluhuolto. (Perusopetuslaki 36 §) Evättäessä oppilaalta oikeus opetukseen loppupäiväksi oppilas odottaa koululla, kunnes huoltaja tulee hänet hakemaan. Oppilaalle ja huoltajalle tiedotetaan mahdollisimman pian mahdollisuudesta

8 OPISKELUHUOLTO KÄYTÄNNÖSSÄ

Tässä kappaleessa kuvataan yhteisöllisen ja yksilöllisen opiskeluhuollon toteuttaminen käytännössä Teuvan kunnan kouluissa.

TEUVAN KUNNAN KOULUJEN OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMA

Kuntatason monialainen opiskeluhuollon ohjausryhmä

Ohjausryhmä kokoontuu lukuvuosittain syys- ja helmikuussa. Ryhmä suunnittelee, kehittää ja arvioi opiskeluhuoltopalveluita sekä valvoo suunnitelman toteuttamista.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma >>>

Ohjausryhmään kuuluvat sivistysjohtaja, koulujen rehtorit, terveydenhoitaja, kuraattori, vastaava kuraattori, psykologi sekä erityisopetuksen pedagoginen vastaava.

Koulukohtainen yhteisöllinen opiskeluhuoltoryhmä

- 1) Koulun hyvinvoinnin, turvallisuuden ja viihtyisyyden edistäminen.
- 2) Kasvun, oppimisen ja koulunkäynnin ongelmia ennaltaehkäisevä toiminta.
- 3) Yhteisöllisyyden, ryhmäytymisen ja yleensäkin elämähallintataitojen vahvistaminen.

Eskari, kukin alakoulu, yläkoulu ja lukio erikseen, kokoontuvat säännöllisesti koulukohtaisen suunnitelman mukaan. Mukana erit.ope, rehtori, terveydenhoitaja, kuraattori sekä säännöllisesti oppilaiden ja huoltajien edustajat

Yksilökohtainen oppilas- ja opiskelijahuolto

Opiskeluhuollon kuraattori-, koulu- ja opiskeluhuollon terveydenhuolto- ja psykologinpalvelut sekä monialainen yksilökohtainen opiskeluhuolto.

Yksittäisen oppilaan asioiden käsittely.

Vaatii oppilaan/huoltajan suostumuksen

Mahdollisuus konsultoida muita toimijoita (esim. kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja)

Kirjataan opiskeluhuoltokertomukseen ja asiakasrekisteriin.

1. Keskustelu ensin oppilaan, sitten huoltajan kanssa (joskus tulee kyseeseen oppilaan lupa) → yhteinen suunnitelma miten toimitaan
2. Konsultoi muiden kanssa, miten edetään.
3. Ottaa opiskelijan kanssa yhteyttä kuraattoriin tai terveydenhoitajaan
4. ...tai ohjata kuraattorille tai terveydenhoitajalle
5. Monialaisen asiantuntijaryhmän kokoaminen

Kirjaamiskäytännöt

- tavoitteena riittävän kattavat merkinnät niin, että oppilaan huoltaja on selvillä tuen vaiheista ja että jatkotoimenpiteet pystytään perustamaan aiempiin vaiheisiin

1. Luvan pyytäminen yksilökohtaisen opiskeluhuoltoryhmän kokoontumiseen, kirjallisesti ensimmäisen tapaamisen yhteydessä
2. Sovitaan kuka toimii kirjaajana (yleensä kokoonkutsuja), miten kirjaukset näkyvät muille osallistujille.
3. Kirjataan osallistujat, ajankohta ja kokoontumisen sisältö
4. Tärkeää on, että kirjataan miten esim. ohjataan perheneuvolaan, hoitoon tai muuhun tukeen. Sovitaan kuka hoitaa mitään ja mihin mennessä.
5. Kirjataan mitä eri tahot tekevät asian hyväksi, esim. terveydenhoitaja lupaa... huoltaja lupaa... rehtori lupaa..
6. Sovitaan ja kirjataan seuranta sekä jatkosuunnitelma

8.1 Yhteisöllinen opiskeluhoito

Yhteisöllinen opiskeluhoito on ensisijainen opiskeluhoito työmäärä, sillä se tukee koko kouluyhteisöä. Yhteisöllinen opiskeluhoito on suunnitelmallista ja tavoitteellista työtä koulun arjessa ja siihen sisältyy myös koulun toimintakyvystä huolehtiminen ongelma- ja kriisitilanteissa. Yhteisöllisen opiskeluhoitoa toteuttavat kaikki koulun toimijat ja sillä voidaan tarkoittaa toimintaa joka on suunnattu kaikille yhteisön jäsenille, mutta sitä voidaan kohdistaa myös esim. tietyille luokka-asteille tai ryhmille. (Yhteisestä työstä hyvinvointia -opiskeluhoitoryhmä perusopetuksessa 2018, 9)

”Yhteisöllinen opiskeluhoito edistää oppilaiden oppimista ja hyvinvointia sekä yhteisön hyvää vuorovaikutusta ja osallisuutta” (Yhteisestä työstä hyvinvointia – opiskeluhoitoryhmä perusopetuksessa 2018, 9).

Kasvun ja oppimisen tuen ryhmä OKRA käsittelee oppilaiden pedagogiset järjestelyt. Niitä ovat

- tehostetun tuen aloittamisen ja purkamisen käsittely
- pedagogisten arvioiden ja selvitysten sekä erityisen tuen aloittamisen tai purkamisen käsittely

Ryhmään kuuluu luokan- tai aineenopettaja, erityisopettaja, kuraattori, terveydenhoitaja ja rehtori.

Luokanopettaja tai -valvoja on velvollinen viemään oman ryhmän oppilaan asian OKRAn käsitteilyyn tuen tarpeen tason muuttuessa. Erityisopettaja tukee tarvittaessa tilanteen arvioinnissa.

Luokanvalvojalla ja -opettajalla on kokonaisvastuu oppilaansa tuen järjestelyistä ja pedagogisista asiakirjoista.

8.1.1 Koulukohtainen yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä

Koulukohtaisesti koottava yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä vastaa kunkin koulun opiskeluhoito toiminnan suunnittelusta, toteuttamisesta, arvioinnista ja kehittämisestä. Opiskeluhoitoryhmää johtaa rehtori. Yhteisölliseen opiskeluhoitoryhmä kootaan koulukohtaisesti, jolloin ryhmän kokoonpano vaihtelee tarpeen mukaan.

Pääsääntöisesti ryhmään kuuluvat rehtorin lisäksi kuraattori, terveydenhoitaja, opettajien-, oppilaiden- ja huoltajienedustaja sekä erityisopetuksen- ja/tai oppilaanohjauksen edustaja. Oppilaiden ja huoltajien osallisuus ja kuulluksi tuleminen tulee ottaa huomioon kaikessa yhteisöllisen opiskeluhuollon suunnittelussa, toteuttamisessa, arvioinnissa ja kehittämisessä.

Yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä käyttää laajoista terveystarkastuksista mahdollisesti tehtyä yhteenvetoa sekä eri oppilasryhmistä tehtyjä huoliseuloja arvioidessaan luokka- ja kouluyhteisön tilaa ja mahdollisten lisätoimenpiteiden tarvetta. Yhteenveto terveystarkastuksista ei saa sisältää nimiä. Ryhmä suunnittelee, miten oppilaiden ja yhteisön hyvinvointiin liittyvien kyselyiden kuten esim. laadunarvioinnin tulokset, asiakas- ja työtyytyväisyyskyselyt, kunta-10 – kyselyt, laajennetun terveystarkastuksen yhteenveto sekä kouluterveyskyselyn (THL) tuloksia käsitellään koulussa. Viimeksi mainittuun saa asiantuntija-apua kouluterveyslähettilästä (Terveyden edistämisen yksikkö).

Vanhempien kasvatustyön tukeminen sekä kodin ja koulun yhteistyön vahvistaminen kuuluvat yhteisölliseen opiskeluhooltotoimintaan. Keinoja näiden toteuttamiseen ovat vanhempain kuuleminen ja yhteistyö vanhempainyhdistysten ja vanhempainfoorumien kanssa.

8.1.2 Laajennettu opiskeluhoitoryhmä

kutsutaan tarvittaessa muita koulun henkilöstön edustajia sekä lasten ja nuorten hyvinvointia edistäviä viranomaisia ja toimijoita. Yhteistyökumppaneita yhteisöllisessä opiskeluhuollossa ovat yläkoulun ja lukion ryhmässä mm. vastaava kuraattori, vapaa-aikatoimialan nuoriso-ohjaajat, aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajat, koulupoliisi, uskonnollisten yhdyskuntien edustajat sekä järjestöt. Alakoulun laajennetussa opiskeluhoitoryhmässä painotetaan perheneuvolan ja lastenneuvolan kanssa tehtävää yhteistyötä.

Kokoontumiset toteutetaan kerran lukuvuodessa.

8.2 Yksilöllinen opiskeluhooltotyö

Yksilöllinen opiskeluhoolto on tarkoitettu oppilaan tueksi: yksilöllinen opiskeluhooltotyö perustuu vapaaehtoisuuteen ja jokaisella oppilaalla on siihen oikeus. Yksilöllinen opiskeluhoolto eroaa vapaaehtoisuutensa vuoksi ns. oppimisen tuesta jolla tarkoitetaan koululainsäädännössä mukaista pedagogista tukea. Perusopetuslain §16 ja 17§ perusteella tehostetun ja erityisen tuen antamiseen liittyvien selvitysten tekeminen ei ole opiskeluhooltoja vaan moniammatillista yhteistyötä opiskeluhoollon ammattihenkilöiden kanssa, minkä perusteella selvitysten tekemisestä sekä tehostetusta ja erityisestä tuesta ei voi kieltäytyä. Opiskeluhooltoja ja oppimisen tukea voidaan tarjota rinnakkain.

Perusopetuksen luokanopettajat ja -valvojat käyvät oppilaansa läpi kaksi kertaa vuodessa Huolen portaat –mallia mukaillen mahdollisten huolien havaitsemiseksi. Lukion ryhmänohjaajat seuraavat opiskelijoiden etenemistä ja hyvinvointia jaksoittain. Mikäli huoli oppilaasta on herännyt, aloittaa opettaja yhteistyötä erityisopettajan kanssa ohjeiden mukaisesti yksilöllisen opiskeluhoollon tarpeen arvion. Opettajalla on velvollisuus ottaa yhteyttä kuraattoriin tai koulupsykologiin tarpeen mukaan, lisäksi hänellä on oikeus konsultoida muita tarpeellisia ammattilaisia riittävän tuen järjestämiseksi.

Yksilöllinen opiskeluhooltotyö toteutetaan AINA yhteistyössä oppilaan ja oppilaan iästä riippuen tämän vanhempien/hoitajien kanssa. Yksilöllistä opiskeluhooltoja on sekä yksittäiselle oppilaalle annettavat kuraattorin, psykologin sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut että oppilaan tilanteen perusteella koottava monialainen asiantuntijaryhmä.

Yksilöllistä opiskeluhooltoja on myös ns. kolmiportainen tuki. Tuen kolme tasoa ovat yleinen, tehostettu ja erityinen tuki. Näistä oppilas voi saada kerrallaan vain yhden

tasoista tukea. Tukimuotoja ovat esimerkiksi tukiopetus, osa-aikainen erityisopetus, avustajapalvelut ja erityiset apuvälineet. Jokaisella tuen tasolla voidaan käyttää kaikkia eri tukimuotoja lukuun ottamatta erityisen tuen päätökseen perustuvaa erityisopetusta. Lisäksi oppilas voi saada perusopetuslaissa säädetyn oppimisen ja koulunkäynnin tuen rinnalla oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa säädettyä yksilökohtaista oppilashuoltoa.

Monialainen asiantuntijaryhmä

Monialainen asiantuntijaryhmä kootaan tapauskohtaisesti oppilaan tueksi silloin kun tilanteen selvittelyyn ja hoitamiseen tarvitaan eri alojen asiantuntijoita kuten opetushenkilöstön ja opiskeluhoollonhenkilöstön välistä yhteistyötä. Opiskeluhoolltoa ei ole kurinpidollisten toimenpiteiden arviointi tai erityisen tuen päätöksiin liittyvät konsultaatiot.

Ryhmän kokoaa se ammattilainen jolla huoli tilanteesta herää yhdessä oppilaan ja tämän huoltajien kanssa. Huolen noustessa esille opetushenkilöstön tai opiskeluhoollon henkilöstön tulisi ensisijaisesti ottaa asia puheeksi oppilaan ja tämän huoltajien kanssa, lisäksi on mahdollisuus konsultoida muita toimijoita oppilas- ja opiskeluhoolltolain (1287/2013, §16) mukaisesti. Mikäli näillä toimilla huoli ei hälvene, tulisi koota monialainen asiantuntijaryhmä. Ryhmän kokoamiseen riittää suullinen lupa, ensimmäisen kokoontumisen yhteydessä on kuitenkin pyydettävä kirjallinen suostumus ryhmän kokoamiseksi ja asian käsittelemiseksi. (Tähän liite lupalomakkeeseen?)

Ryhmä voi koostua esimerkiksi seuraavista työntekijöistä: terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi, opinto-ohjaaja, erityisopettaja ja oppijan ryhmäohjaaja tai keskeinen opettaja. Ryhmään voi tarvittaessa kutsua koulu- ja opiskeluhoollon ulkopuolisia jäseniä kuten lastensuojelun, perheneuvolan tai erikoissairaanhoidon edustajia.

Myös rehtori voi olla jäsenenä, mutta hänellä on tietojen suhteen hyväksikäyttökielto.

Yksilöllisen opiskeluhoollon toimenpiteet on kirjattava oppilaan yksilölliseen opiskeluhooltokertomukseen, ryhmän koollekutsuja/puheenjohtaja sopii ryhmän kanssa kuka kirjaa käsittelyn.

9 YHTEISTYÖ OPPILAAN OHJAUKSESSA, KOULUTUKSEN SIIRTYMÄVAIHEISSA JA JATKO-OPINTOJEN SUUNNITTELUSSA TEUVALLA,

Opiskeluhoollon nivelkohtia ovat siirtyminen varhaiskasvatuksesta esiopetukseen, esiopetuksesta alakouluun, toiselta luokalta kolmannelle luokalle, alakoulusta yläkouluun sekä yläkoulusta siirtyminen jatko-opintoihin. Opintojen nivelkohtia voivat olla myös luokan tai koulun vaihtuminen tai erityisen tuen piiriin siirtyminen.

Nivelvaiheesta toiseen siirryttäessä on opetuksen järjestäjän viipymättä toimitettava oppilaan opetuksen kannalta välttämättömät tiedot. Näitä tietoja ovat pedagogiset arviot ja selvitykset, erityisen tuen päätökset, HOJKS:it ja oppimissuunnitelmat, tarvittavat lausunnot ja mahdollinen diagnoosi, oppilaan arviointi, lääketieteelliset, psykologiset ja/tai sosiaaliset selvitykset vanhempien luvalla.

Alla olevassa taulukossa ovat Teuvan kunnassa vakiintuneet käytännöt eri nivelvaiheisiin.

Siirtyminen varhaiskasvatuksesta esikouluun

- Tutustumispäivä esikouluun tuleville lapsille toukokuussa
- Siirtokeskustelut tehostetun ja erityisen tuen piirissä olevista lapsista, mukana: päiväkodin lastentarhanopettaja, kelto, tuleva esiopettaja ja erityisopettaja, mahdollisesti terapeutit, henkilökohtaiset avustajat tai muut henkilöt

Siirtyminen esiopetuksesta alakouluun

- Tutustumispäivä kouluun tuleville lapsille toukokuussa
- Siirtokeskustelut koskien kaikkia kouluun siirtyviä oppilaita (sis. myös tehostetun ja erityisen tuen piirissä olevat oppilaat), mukana: päiväkodin/esiopetuksen lastentarhanopettaja ja erityisopettaja, tuleva luokanopettaja ja erityisopettaja, mahdollisesti terveydenhoitaja, kuraattori ja terapeutit, henkilökohtaiset avustajat tai muut henkilöt

Siirtyminen toiselta luokalta kolmannelle luokalle

- Arviointikeskustelut huoltajan, oppilaan ja opettajan kanssa tammi-helmikuussa
- Erityisen tuen oppilailla huoltajan kanssa tapaaminen ja pedagogisen selvityksen tekeminen kevään aikana
- Siirtokeskustelut opettajien kesken, mukana myös mahdollisesti muita asiantuntijoita

Siirtyminen alakoulusta yläkouluun

- Opo ja tukioppilaat käyvät vierailulla 6.-luokissa kertomassa yläkouluun siirtymisestä
- Tutustumispäivä yläkouluun 6.-luokan keväällä.
- Kuraattori tapaa kevään aikana jokaisen kuudesluokkalaisten
- Erityisen tuen oppilailla huoltajan kanssa tapaaminen ja pedagogisen selvityksen tekeminen kevään aikana.
- Siirtopalaveri kaikista yläkouluun siirtyvistä oppilaista, mukana luokanopettaja, alakoulun erityisopettaja, alakoulun terveydenhoitajat sekä koko yläkoulun opiskeluhoultotyöryhmä.

Siirtyminen yläkoulusta ja lukiosta jatko-opintoihin

- Tutustumiskäynnit seuraavan asteen oppilaitoksiin.
- Vanhempainillat.
- Kuraattori tapaa vuoden aikana jokaisen jatko-opintoihin siirtyvän
- Toisen asteen oppilaitoksilta tulee syksyllä tieto yläkoululle niistä oppilaista, jotka ovat aloittaneet ko oppilaitoksessa.
- Tarvittaessa erityisen tuen piirissä olevista oppilaista annetaan pyydettyä lisätietoa.

10 MUUT ASIAT

Opiskeluhooltoon sisältyy lisäksi seuraavat ohjeet ja suunnitelmat joiden päivityksestä opiskeluhoollon ohjausryhmä yhdessä yhteisöllisten opiskeluhooltoryhmien ja koulun henkilöstön kanssa päivittää ja arvioi:

- Pelastussuunnitelma
- Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä
- Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa
- -Opas seksuaalisen häirinnän ehkäisemiseksi

Lisäksi voidaan ottaa kantaa seuraviin:

- Tapaturmien ehkäiseminen sekä ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus
- Koulukuljetusten ja kuljetusodotusten turvallinen järjestäminen

KÄSITTELY	PÄIVÄMÄÄRÄ
Tämä suunnitelma ja siihen liittyvät mahdolliset liitteet on käsitelty opiskeluhoitoryhmän ohjausryhmässä	